

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

ชินวร มะลิลา^{1*} และภาวิดา ธาราศรีสุทธิ²

¹โรงเรียนสุวิทย์เสริญสรณ์

²ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

*aisuc1991@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 151 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู การจัดสภาพแวดล้อม ผู้บริหารสถานศึกษา

Teacher's Opinions About Environmental Management of 32th Network School Administrators Prawet District Office, Bangkok

Chinnavorn Malila^{1,*}, and Pavida Tharasisutti²

¹ Suwitsereeanusorn School

² Department of Educational Administration. Ramkhamhaeng University

*aisuc1991@gmail.com

Abstract

This research aims to study and compare Teacher's Opinions About Environmental Management of 32th Network School Administrators Prawet District Office, Bangkok. By qualification and operational experience. sample size of 151. then use the random stratified method. The instrument used in the research was a questionnaire for Teachers' Opinions About Environmental Management of 32th Network School Administrators. Prawet District Office, Bangkok. The research found that 1) Teachers have opinions on the environment of the academy administrators. The 32nd School Group, Prawet District Office, Bangkok in overall and the side is high level. 2) Teachers with different qualifications have opinions on the environment of the academy administrators. The 32nd School Group, Prawet District Office, Bangkok as a whole and the side is not different. 3) Teachers with different operational experience have opinions on the environment of the academy administrators. The 32nd School Group, Prawet District Office, Bangkok in overall and the side is not different.

Keywords: Teacher's Opinions Environmental Management The School Administrators

1. บทนำ

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2563) เป็นเอกสารที่เกิดจากการระดมความคิดเห็นของผู้แทนสำนักงานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าฝ่ายการศึกษา นักวิชาการ ศึกษา ผู้แทนสำนักงานยุทธศาสตร์ การศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำแผน ได้เกิดความร่วมมือกัน ในการกำหนดกรอบแนวทาง ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆทางด้านการศึกษาที่เกิดขึ้น ในระดับต่างๆ สามารถจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เกิดความเหมาะสม เกิดความคุ้มค่าต่อทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง จำกัด โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ เช่น มีการให้บริการที่ดี มีความสะอาดในโรงเรียน สภาพอากาศถ่ายเท เกิดความปลอดภัย ในการใช้แหล่งการเรียนรู้ มีพื้นที่แสดงผลงานนักเรียน มีพื้นที่สำหรับมุมประสบการณ์และการจัดกิจกรรม ครูและนักเรียน ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในห้องเรียนของตนเอง เช่น มีการจัดทำ ป้ายนิเทศในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกิดประโยชน์ การดูแลต้นไม้ เป็นต้น (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2561, หน้า 8) การบริหารจัดการที่ทำให้โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงที่สมบูรณ์ คือ โรงเรียนจะต้องมีสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากร เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งในด้านกายภาพ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหาร ด้านการบริการที่ดี สามารถทำให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ทำให้คนในชุมชนและสังคมรอบข้างเกิดการยอมรับสำหรับคุณภาพที่เกิดขึ้น รวมทั้งโรงเรียนยังเป็นแบบอย่างในการให้ความช่วยเหลือชุมชน และโรงเรียนใกล้เคียง ทำให้เห็นความสำคัญ ของสภาพแวดล้อมทางการเรียน นักเรียนจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนเป็นสำคัญ

การสร้างบรรยากาศ และการจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่จะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียนได้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเจริญทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการมีบุคลิกภาพที่ดี นอกจากนี้ สื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญ เพราะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่างๆ เช่น พฤติกรรมการสอนของครู พฤติกรรมการเรียนของนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนการสอน การบริหารงานและการให้บริการของโรงเรียน (Featherstone, 1965 อ้างถึงใน ธนพรศรี-อนันต์, 2557 หน้า 2) แต่อย่างไรก็ตามสถานศึกษาพบปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมในเรื่อง ปัญหาด้านกายภาพ เช่น สภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนขาดการดูแลรักษา ไม่มีความปลอดภัย สภาพห้องเรียนยังไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ คือ ครูขาดความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรและขาดการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ปัญหาด้านการบริหาร เนื่องจากโรงเรียนแต่ละแห่งขาดการวางแผนปฏิบัติการ ขาดสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการบริการและการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน จึงไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเท่าที่ควรและปัญหาด้านการบริการ ไม่มีการให้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัย (ประวิมา โภควณิช, 2559, หน้า 16-17)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพราะคาดว่าจะนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงด้านกายภาพ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหารและด้านการบริการ เพื่อนำไปกระตุ้นผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดความใส่ใจในการการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2562 จำนวน 220 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 151 คน จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2011, p.147) และเมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ

3.3. เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .80 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item discrimination power) มีค่า .62 - .90 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ .97 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ มีทั้งหมด 4 ด้าน ๆ ละ 10 ข้อ คือ 1) ด้านกายภาพ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการบริหาร 4) ด้านการบริการ รวมจำนวน 40 ข้อ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ดำเนินการขอหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3.4.2 นำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อขอเข้าเก็บข้อมูล

3.4.3 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จำนวน 151 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 การหาค่าความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3.5.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการศึกษา ใช้สถิติค่าที (t - test) สำหรับการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ มาทำการทดสอบโดยวิธีของเซฟเฟ (Sheffe's method)

4. ผลการวิจัย

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน

การจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ	ลำดับ
1.ด้านกายภาพ	4.45	0.49	มาก	2
2.ด้านการจัดการเรียนรู้	4.49	0.50	มาก	1
3.ด้านการบริหาร	4.45	0.50	มาก	3
4.ด้านการบริการ	4.44	0.53	มาก	4
รวม	4.46	0.47	มาก	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.46) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.49) ด้านกายภาพ ($\bar{X}$ = 4.45) ด้านการบริหาร ($\bar{X}$ = 4.45) และด้านการบริการ ($\bar{X}$ = 4.44) ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านกายภาพ	4.41	0.54	4.52	0.38	-1.28	0.20
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.47	0.54	4.53	0.40	-0.70	0.48
3. ด้านการบริหาร	4.44	0.56	4.48	0.36	-0.49	0.63
4. ด้านการบริการ	4.44	0.57	4.44	0.45	-0.05	0.96
รวม	4.44	0.52	4.49	0.34	-0.67	0.50

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 2 พบว่า วุฒิกการศึกษาของครูที่มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

การจัดสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน			F	p
	ต่ำกว่า 10 ปี	10 – 20 ปี	20 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$		
1. ด้านกายภาพ	4.43	4.42	4.49	0.26	0.77
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.43	4.50	4.57	1.11	0.33
3. ด้านการบริหาร	4.42	4.36	4.58	2.30	0.10
4. ด้านการบริการ	4.41	4.38	4.53	1.02	0.36
รวม	4.43	4.41	4.54	1.11	0.33

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมีความคิดเห็นต่อการจัด สภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

5.2 ครูที่มีระดับวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียน เครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อม ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ครูมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา

มีความตระหนักในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรุงเทพมหานคร ในการดำเนินงานปรับปรุงอาคารสถานที่ และดำเนินการร่วมกับคณะครูและบุคลากร ชุมชน และเครือข่ายทางการศึกษาในการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมกับมีความสวยงาม เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ในด้านความสะอาดของห้องเรียน อาคาร และมีความปลอดภัย ส่งผลให้นักเรียนรู้สึกมีความสุขกาย สุขใจ เมื่อมาพบกับสภาพแวดล้อมที่ดีต่อการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน สอดคล้องกับ ปิยะวรรณ ยี่สารพันธ์ (2560, หน้า 58) ได้ศึกษาเรื่องสภาพแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เขตคุณภาพที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เขตคุณภาพที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ได้รับงบประมาณสนับสนุน ในด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อให้บรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งเรื่องความสะอาดของห้องเรียน ความโดดเด่นสวยงามของภูมิทัศน์ภายในโรงเรียน จึงทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับ พิชญ์สุตา เกณเขียวชาญ (2561, หน้า 54) ได้ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้ว สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียน ครู และผู้บริหารโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านหนองซากแก้วมีความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพราะการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

6.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจของสถานศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ดำเนินการร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนซึ่งถือว่าเป็นเสมือนสิ่งที่ดึงดูดใจให้ผู้พบเห็นเกิดความประทับใจ และเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้จัดทำแผนการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ในการกำกับ ติดตาม ปรับปรุง พัฒนา ดูแลรักษา ให้อยู่ในภาพที่พร้อมใช้งานอยู่เสมอ จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีมุมมองต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับ ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2556, หน้า 218) ที่ได้กล่าวว่าหลักการที่ผู้บริหารใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรมีการจัดสรรหน้าที่และอำนาจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อต้องการให้ทุกคนในองค์กรได้มีส่วนร่วม ในกระบวนการตัดสินใจ ก่อให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนและองค์กร เพื่อฝึกกำลังและศักยภาพในการแก้ไขปัญหาหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ และสอดคล้องกับ รัตนา กาญจนพันธ์ (2557, หน้า 81) ได้กล่าวว่า แนวทางการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมนั้นผู้บริหารกำหนดแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมพร้อมที่จะใช้ประโยชน์

6.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 32 สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาทำให้คณะครูทุกคนเข้าใจถึงแนวทางการปฏิบัติงาน มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการกิจในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยผู้บริหารได้ส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในการดำเนินการด้านสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ทำให้ครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีมุมมองต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ นารินทร์ ดาวโรตง (2560, หน้า 9) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น ครูในโรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 2 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในการปฏิบัติงาน อาทิ การประชุมคณะทำงาน มีความไว้วางใจเพื่อนร่วมงาน เนื่องด้วยตระหนักถึงความสำเร็จของงานและโรงเรียน ทั้งนี้ประสบการณ์ในการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนกระบวนการปฏิบัติงานของสมาชิกในโรงเรียน กล่าวคือ ครูในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนที่ต่างกัน มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยการพูดคุย ช่วยเหลือและให้การสนับสนุนซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าที่

โรงเรียน และสอดคล้องกับ ศุภลักษณ์ แยมเสมอ (2560, หน้า 10) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวว่า เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันได้พัฒนาขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นในด้านการให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการบริหารอาคารสถานที่ ดังนั้นการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา สามารถพัฒนาได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องความแตกต่างระหว่างประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

7.1.1 ด้านกายภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดบริเวณการจราจร เช่น ทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และที่จอดรถเป็นสัดส่วน พร้อมทั้งจัดห้องน้ำที่ถูกสุขลักษณะให้เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน

7.1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารควรสนับสนุนครูให้มีการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนได้มีการอภิปรายค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน

7.1.3 ด้านการบริหาร ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียน และส่งเสริมสถานศึกษาให้เข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนหรือวัดอย่างสม่ำเสมอ

7.1.4 ด้านการบริการ ผู้บริหารควรมีการอำนวยความสะดวกในด้านการจัดบริการรับ-ส่ง และส่งเสริมให้ครูมีการตรวจความสะอาดร่างกาย เล็บ มือ ผม หรือ เสื้อผ้า ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางในการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

7.2.2 วิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และความต้องการของบุคลากรในด้านปัจจัยความสุขในการทำงาน สถานที่พักผ่อนหลังจากการสอน

8. เอกสารอ้างอิง

กังวาน ไตรสกุล, วิชัย รัตนากีรณวร และนงนภัส มากชูชิต. (2558). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนพะตงประชนาศรีวิวัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 จังหวัดสงขลา-สตูล. วารสารวิจัยบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยทักษิณ.

จุฑามาส ชูन्हวัน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

ณิศดา ณาภรณ์ฐ. (2558). สภาพแวดล้อมสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

นารินทร์ ดาวโรสง. (2560). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดลอมของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 2 อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วันที่ค้นข้อมูล 24 เมษายน 2563, จากเว็บไซต์:

file:///C:/Users/USER/Downloads/2560-2- 1_1510631139_is-bkk7-sec4-0027%20(1).pdf

ประวีณา โภควณิช. (2559). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาเรียนรวม ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ปิยะวรรณ ยี่สารพันธ์. (2560). สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กเขตคุณภาพที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิชญ์สุดา เกณไชยชาญ. (2561). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านหนองซากแก้ว สังกัดเทศบาลตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2556). *ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- รัตนา กาญจนพันธุ์. (2557). *การบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- วัชรศักดิ์ วุฒิวิชญานันต์. (2559). *ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 (สดาวรร) สังกัดเทศบาลเมืองบ้านบึง จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันวิสา นาโสม. (2560). *การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศุภลักษณ์ แยมเสมอ. (2560). *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายที่ 76 สำนักงานเขตบางบอน สังกัด กรุงเทพมหานคร*. การศึกษาอิสระ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภาวดี ทองสำฤทธิ์. (2561). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- Cohen, L., Minion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education (7th ed.)*. New York: Routledge.